219307 - مەۋلۇت پائالىيىتى ئىلىپ بېرىشنى ياخشى دەپ قارىغانلار، بۇنى شەرىئەتتە يولغا قويىغان ئىبادەت دەپ قارايدۇ

سوئال

مېنىڭ بىلىشىمچە، بىدئەت دېگەن ئاللاھ تائالاغا ئىبادەت قىلىش نىيىتى بىلەن دىندا يېڭىدىن پەيدا قىلىنغان ئىشتىن ئىبارەتتۇر. مەۋلۇت پائالىيىتى ئىلىپ بېرىش ئىبادەت بىلەن ھېچ ئالاقىسى بولمىغان ئادەتتىكى بىر پائالىيەت تۇرسا نېمە ئۈچۈن ئۇنى بىدئەت دەپ قارايمىز؟ بەزىلەر پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بىزگە پەقەت ئىككى بايرامنى يولغا قويدى، ئۇنىڭدىن باشقا بايرام پائالىيەتلىرى يوق دەپ قارايدۇ. مېنىڭ قارىشىمچە، مەۋلۇت پائالىيىتى ئىلىپ بېرىش دىنى بايراملاردىن خالى بولغان ئادەتتىكى بىر پائالىيەت بولۇپ، خرىستىئانلارنىڭ يېڭى يىل بايرىمىنى تەبرىكلىگىنىگە ئوخشاش بولۇپ، بۇ قانداقمۇ بىدئەت بولىدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاپ

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ تۇغۇلغان كۈنى مۇناسىۋىتى بىلەن مەۋلۇت پائالىيىتى ئىلىپ بېرىش ئىبادەتلەرگە ئالاقىسى بولمىغان ئادەتتىكى بىر پائالىيەت بولماستىن، بەلكى بۇ پائالىيەتنى ئىلىپ بېرىۋاتقانلار ئۇچۇن بۇ ئاللاھ تائالاغا يېقىنلىشىدىغان دىنى بايرام ھېسابلىنىدۇ. بىز بۇنى بىرقانچە يول بىلەن بايان قىلىمىز:

بىرىنچى: مەۋلۇت پائالىيىتىنى ئىلىپ بېرىۋاتقانلار ۋە پائالىيەتكە قاتناشقانلار، بۇ پائالىيەتكە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ مۇھەببىتى چۈشىدۇ دەپ قىلىدۇ. ئىبادەت نىيىتى بىلەن ئاللاھ ۋە ئاللاھنىڭ رەسۇلىنى ياخشى كۆرۈش ئىماننىڭ ئەڭ مۇھىم تۈتقىلىرىدىن بىرىدۇر. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ پائالىيەتنى قىلغۇچىلار ئىبادەت ۋە ئاللاھ تائالاغا يېقىنلىششىنىڭ يوللىرىدىن بىرى دېگەن ئېتىقات بىلەن قىلىدۇ.

شۇنىڭغا ئاساسەن دېيىلىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ساھابىلىرى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنى ھەممىدىن بەك ياخشى كۆرەتتى ۋە بەك ھۆرمەتلەيتتى، كېيىنكىلەرگە قارىغاندا ئۇلار پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ قەدىر-قىممىتى ۋە ھەق-ھوقۇقىنى بەك ياخشى بىلەتتى، ئۇلارغا دىن بولمىغان نەرسە كېيىنكىلەرگە قانداقمۇ دىن بولىدۇ. بۇنىڭ ئاساسى: ئابدۇللاھ ئىبنى مەسئۇد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مەسچىتتە تاش ساناپ سورۇن تۈزۈپ زىكىر ئېيتىۋاتقان كىشىلەرگە دەلىل كەلتۈرۈپ: مېنىڭ جېنىم قولىدا بولغان زات بىلەن قەسەمكى، سىلەر پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ دىنىدىنمۇ ياخشى بولغان باشقا بىر دىنىدىمۇ ياكى ئازغۇنلۇقنىڭ ئىشكىنى

ئىچىۋاتامسىلەر!!. دېدى. ئۇلار: ئى ئەبۇ ئابدۇرەھمان! ئاللاھ بىلەن قەسەم قىلىمىزكى،بىز ياخشىلىقتىن باشقىنى مەقسەت قىلمىدۇق، دېدى. ئىبنى مەسئۇد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ: نۇرغۇن كىشىلەر ئىبادەتتە ياخشىلىقنى مەقسەت قىلغان بولسىمۇ توغرا (يەنى قۇرئان ۋە سۈننەتكە ئۇيغۇن بولمىغانلىقى سەۋەبلىك ئەمەل ساغلام بولمايدۇ) قىلالمايدۇ، دېدى. [بۇ ئەسەرنى ئىمام دارىمى سۈنەن ناملىق كىتابىدا بايان قىلغان].

ئىككىنچى: ھەر يىلى تەكرار ئىلىپ بېرىلىدىغان پائالىيەتلەر ھېيت-بايرام بولۇپ، بۇ دىنى شۇئارلاردىن ئىبارەتتۇر. شۇنىڭ ئۈچۈن ئەھلى كىتابلار ئۆزلىرىنىڭ دىنى بايراملىرىنى مۇقەددەس بىلىدۇ ۋە شۇ مۇناسىۋەت بىلەن پائالىيەت ئىلىپ بارىدۇ.

شەيخ ناسىر ئەقل (ئاللاھ ئۇ كىشىنى سالامەت قىلسۇن) مۇنداق دەيدۇ: "ھېيت-بايرام پەقەت بىر ئۆرپ-ئادەت بولماستىن بەلكى ناماز، روزا، قىبلە دېگەنگە ئوخشاش دىنى ئىبادەتلەرنىڭ جۈملىسىدىندۇر. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ ئىشلاردا كاپىرلارغا ئەگىشىش ۋە ئۇلارغا ئوخشۇشلىشىنىڭ خەتىرى بەك ياماندۇر. شۇنىڭدەك ئاللاھ تائالا يولغا قويمىغان ھېيت-بايراملارنى يولغا قويۇش بولسا ئاللاھ تائالا تەرىپىدىن نازىل قىلىنمىغان پىرىنسىپ بىلەن ھۆكۈم قىلىش، ئاللاھ تائالاغا يالغاننى توقۇش، ئىلمسىز سۆزلەش ۋە دىندا بىدئەت پەيدا قىلىشتىن ئىبارەتتۇر." توگدى. [توغرا يولغا ئەگىشىش ناملىق ئەسەر 58-بەت].

ئۈچىنچى: ئەنەس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: "پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مەدىنىگە ھىجرەت قىلىپ كەلگەن ۋاقىتتا، ئۇلارنىڭ ھېيت-بايرام قىلىدىغان ئىككى كۈنى بولغان ئىدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «بۇ ئىككى كۈن قانداق كۈن؟ دېدى. ئۇلار: بىز جاھىلىيەت دەۋرىدە بايرام قىلىدىغان ئىككى كۈن دېدى.
پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: **«ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالا سىلەرگە بۇ ئىككى كۈندىن ياخشىراق بولغان ئىككى كۈننى ئالماشتۇرۇپ بەردى، ئۇ بولسىمۇ: روزا ھېيت ۋە قۇربان ھېيت كۈنىدۇر»** دېدى. [بۇ ھەدىسنى شەيخ ئەلبانىي ئەبۇ داۋۇتنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا سەھىھ دەپ بايان قىلغان]..

ئەگەر مەۋلۇت پائالىيتى ئىلىپ بېرىش دىنى ئىبادەتلەر بىلەن ئالاقىسى بولمىغان، كاپىرلارغا ئوخشاپ قىلىش بولمىغان ئادەتتىكى بىر پائالىيەت بولغان بولسا ئىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامئۇلارنى ئۇ ئىككى كۈندە ئويناپ، كۆڭۈل ئېچىشقا رۇخسەت قىلاتتى. چۈنكى بۇ شەكىلدىكى ئويۇن، كۆڭۈل ئېچىش دىندا گۇناھ بولمىغان دۇرۇس ئىشلاردىن ئەمەس ئىدى.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇلارنى دىنى ئىبادەت ۋە ئاللاھ تائالاغا يېقىنلىششقا خاس بولمىغان بايرام كۈنىدە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيتى ئىلىپ بېرىشتىن چەكلىگەن تۇرسا، بۇ پائالىيەتنى ئىبادەت ۋە ئاللاھقا يېقىنلىشىش نىيىتى بىلەن، ئىبادەتكە ئالاقدار قىلىپ ئىلىپ بېرىش ئەلۋەتتە چەكلىنىدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق

دېگەن: « كىمكى دىنىمىزدا يوق بىر ئىشنى قىلىدىكەن، ئۇ ئىش رەت قىلىنىدۇ.»[بۇخارى رىۋايىتى 2697-ھەدىس. مۇسلىم رىۋايىتى 1718-ھەدىس].

سوئالنىڭ جاۋابىدىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن 10843– ۋە 128530-نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.